

Hírtérleten levélnek is nem fogadtatik.

Előfizetési árak:

Helyben háború, harca, vagy vidékre postán küldve.
Egy évre 6 fr. — 12 fr.
Félévre 3 fr. — 5 fr.
Kilétőre négy évre 20 frank.

Egyes szám ára 4 fr. a kapható a kiadássalvalan a Gross Gazdasági Irtóköltségterítésben

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hírtérleten levélnek is kiadatik.

Hírtérletnek díja:

4 havihoz gázdíjra vagy annak helyé 6 kr. Nagyon is többet is hírtérletnek kiadatik. Minden egy havi díj: mély után meg 1000, 30 kr. helyén fizetendő.

Ytérlet, kiadatik 1000 fr. 10 kr.

Hírtérlet és Ytérlet díja: 1000 fr. 10 kr.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:

D^r. WEISZ IGNÁCZ ügyvéd.

Szerkesztési iroda:

Brassó, Lő-piac 10. szám alatt.
Borók a lap melletti vasúti kőutak mentén.
Kézirat vissza nem adatik.

Feladó szerkesztő:

D^r. FISCHER ÁKOS ügyvéd.

A főrendház és a polgári házasság.

Az egyházpolitikai javaslatok első és legfontosabb részét: a kötelező polgári házasságot a főrendház bizottsága nagy szótöbbséggel elfogadta. Így tehát ma már a főrendházban is biztosítva van a törvényhozás jogerőre emelkedése.

Tény, hogy kezdetben a főrendek határozatlan ideig voltak; sokan azt hitték, hogy a főrendek előlegezése kérészokozott lévén, magis is jobban szeretné, ha a javaslatot elbuktatja. Ki is lón mondja, a jelező, hogy a polgári házasságunk bukni kell. Később azonban, mielőtt végleg határozat volna a főrendek ez ügyben, a Felsőház értekezlet, s miután koránál királyunk elég világosan kijelentette, hogy semmi elvonásos sincs a polgári házasság ellen, sőt helyesli és határozatának szövegének is tartja: teljesen megváltozott a helyzet.

Ezen azért nyugodtan mérlegelhetünk ma, a főrendház döntéseinek közepében azon esélyeket, melyek irányokba lesznek.

Különböző négy momentum az, mely a főrendek körében a reformjavaslatok ellen érvényesült. Az első és legfontosabb a katolikus főpapoknak és azokkal az alkalomra szövetkezett feudal-körökkel fűzöttak agítációjára. Ez az elem engesztalhatatlan a bizományra mindent el fog követni, hogy a törvényjavaslatot megbuktassa.

Szint oly engesztalhatatlan, bár szám szerint sokkal jelentéktelenebb fraziológiai vagy csoport, mely Apponyi Albert gróf híveivel áll; ezek közt már protestáns főurak is vannak. Ők alkotják a felsőház Apponyisták, kik a „nemzeti” párt taktikát felvonulással a jobb szótöbbséget képezvén, a felsőházban fogják megkísérteni, hogy helyettesítsék azon csoportot, mely a gróf és pártjának kormányképességen esett. Ezeknél sincs mit reménykedni abban, hogy az ország közvéleménye nálunk engedve, előbbre tegyék az ország ügyét, mint a nyomorult pártérdéket.

Annál jogosultabb azonban főrendünk azon tiszteletre méltó csoportjának hazafias magatartásában reménykedünk, mely hagyományos konzervatív elveinek fogva idegenkedik a valláspolitikai reformok szabadelvű irányzatától. E csoport tagjai között bizonyára számosan lesznek kik nem fogják a felelősséget magukra vállalni, hogy egyéni nézőpontok rideg fenntartás és érvényesítése

által az ország belköltségének megfontoláshoz oly intézmények megbuktatásához hozzájáruljanak, melyeknek kiváltság magyar nemzeti szempontból való nagy jelentőségűkkel nem tagadhatjuk.

A negyedik tényező, mely a javaslatok ellen talán legerősebb és legteljesebb agítációt folytat: az osztályérdekekkel kapcsolatos exkluzivitás; ennek már egy kis antiszemita árnyalata is van, s legbiztosabb hívei a főurak bizonyos köre, melyek azoknál, hogy a vallási rajongás hatása alatt áll, szomorúsággal találja a gondolatot, hogy egyik-másik kékvérű épüzet gazdag zsidó lánnyal kötendő házassági frigynek révén aranyozza meg ösineket kopott, cizmizet, s borzad attól az érthetőségtől, hogy a jövőben egyszerű államtisztviselői álla össze a házassági frigyre foglalt főúri mátkáppal. Ennek a hölgygárdának — mely szintén Apponyiban tisztelt titkos vezérét és profétáját — agítációját nem első sorban okozja annak, hogy a Tiszaféle keresztény-zsidó házasság évekkel előzött megbukott, s bizonyára most is mindent elkövetnek már s el fognak követni meg ezután, hogy a kötelező polgári házasságot is megbuktassák.

Van tehát elég olyan ellentétes áramlat, mely a szabadelvű reformok hajóját a zátony felé terelné, de van ezek ellenében oly kettős momentum, mely valamennyit elcsúsztatja s mely az országos közérleletben s a képviselőházban impozáns módon érvényesül. Egyrésztől ugyanis evidens, hogy a reformjavaslatokat a Római szított renitencia tette elkerülhetetlenné és senki sem zárkózhatik el józanul azon meggyőződés elől, hogy a reformok behozatala nélkül sem a törvények tisztelete, sem a lakosság felelőssége többé helyre nem állítható. Ez tehát az igazság hatalmas szava, a tények kérihetetlen logikája.

Másrésztől kétségtelen, hogy az osztályok, felekezetek és fajokból álló konglomerátum, mely ma a magyar népet alkotja, csak ugy és akkor oltad egy egységes magyar nemzet, ha a középkorbeli fennmaradt választások ledöntését, ez pedig csak az a reformok életbeleptetése állítható. Ez a szempont ismét a törvények, ez az szempont ismét a magyar nemzeti érdek, s ha volt eddig magyar ember az országban, ki ezzel nem volt tisztában, annak személt felnyitotta a legutóbb lezajlott alkotás nagy szer gyűlés, valamint az előzők és pánszavak mozgólódását.

Mivel pedig semmi okunk feltenni, hogy a főrendház többségének sem ez, sem zive, mivel ellenkezőleg az általános műveltség magas fokán álló eme testület többségéről okvetlen szempontunkon kell legalábbis amny politikai belátást, hogy tisztában legyen az iránt, miként a reformjavaslatok visszataszítása esetén akár épen nem lesznek eltemetve, hanem ellenkezőleg megvalósításukra a magyar nemzet élet-halál-harcot fog elkezdni, mely végkéjfejtésében az ellen-táborba hatáln a római pápa illetékeltetesi politikájának zsoldosait és a nemzetiségi szétzuho aspirációkat, szóval a haza ügyének kimondott elleneséget fogja szorítani. Ennek meggyőződések elől a főrendek többsége ki nem térhet s épen azért, — bár ismerjük az ellenhatás sokféleségét és erejét — nyugodtan várjuk, mint fognak a módosítás urak ama javaslatok fölött dönteni, melyeket a nagyságos képviselőház, a tekintetes törvényhatóságok és a tisztelt című magyar nép egyetértéssel sürgetnek.

Megyei élet.

(Folytatás)

Főjegyző felolvassa kir. Főpénze főherceg József választás, melyben köszönettel vette udmaslalt Brassó városának hódoló feliratát a m. kir. honvédség 25 évi fennállásának évfordulójára alkalmissal. A választás elismert a városi tanácsnak.

Klein János és Garvas János bizottsági tagok helyébe dr. Neustädter Frigyes helyettesíté kororvos és Popa Victor hosszafutási gr. kol. lekészés választották.

Az utad ponton behatárolás körüli szerzett érdemekért rommensekőreketek Mátyás Károly megyei pénztáros és Bittmann Gyula ellenőr 50–50 forint, Richter Pál városi adóintéző és Galter Henrik ellenőr 40–40 forint, míg Holtevény, Magyaros és Volányi Károly előjárói 30–30 forint, végül Hermann és Vidomák előjárói 15–15 forint kapottak.

A helyőrség-befutási megmál ni utjafelépítésre 12000 frt szavatoltat meg.

Műtán a csapattörvények a fogzomba anyira elharapodott és folyton terjed, egy bizottság küldöttet ki Windt Lajos főmérnök elnökelte által az állapot alapos megvizsgálás és egy szakvélemény előterjesztése végett.

A megyei hivatalnokok tárgyalásaija 1893. év végén 49388 frt. tart. Nyugdíj szavatoltat Sigmund Károly előjárói 250 frt és Klein Károly előjárónak 166 frt.

Néhai Tompa Sándor vármegyei elnöki ügyvezető a nyugdíjlapból 1000 frt kezdjéit leg egyszerűsítettforma meg szavazta.

Kiküldetést alapsán elnöklete alatt egy bizottság annak kiadására, hogy kiadására vonatkozó azon telek eladása, hol a csapattörvény áll, az okon, hogy a megye egy tahermentes telket vet, míg utóbbi kintit, hogy 1815 frt 99 kr. sőt a helyelőt per követésekben 2531 frt 86 kr. kellett fizetni.

Kiküldetést egy bizottság tanulmányozni a kerület erdőszékeinek a megyei határára nyugdíj alapba való felvétel iránti kérését.

Egy, iskolakötelezett gyermekeknek a kereszék látogatásait való kizárására hozott megyei szabályzat elfogadottat.

Elhatározottat a megyei szabályrendeletek összegyűjtési, kinyomtatási és az elnökünkhöz készítésével állapít beállítás meg, ki mellé egy tanács nevezett ki 3 tagból.

A földvári egyik kor orvos fizetésre 12000 frtban, a másik 800 frtban állapított meg. Utóbbi szabad lakást és heti háromszori ellátogatást kap.

A központi választó bizottságba dr. Philips Frigyes ügyvéd és Popa Victor lekészés választottak.

A központi bizottság elnöke dr. Jekel Frigyes alapsán ur választottat. Tekintettel a Hétfaluban utolsó időben előfordult számos kihágásokra — a vármegyei alapsán megbízott egy megyei szabályrendelet tervet az értelemben, hogy a fogynak és töltőszéknek tartás felfüggesztés meg s az ország falkabban szándék az fennálló, Brader-und Schwertschen-ak a Hétfaluban si behozásának.

(Vége következik)

Római mozgalom a „Memorandum” per életében.

Mint írtunk már, a bukaresti Liga 80000 frant küldött eddig Nagy-Szaeben egyelőre a „Memorandum” per költségeire, melyek 100000 frt lettek. Különböző előjárók, a többi a Liga közlekedésről küldi.

A Liga hirta meg az összes külföldi lapok képviselőit a kolozsvári tárgyalásra, a kolozs képviselői Bukarestben gyűlnek össze, hogy ott és Jassyban részt vegyessen a nagyszaeben románok érdekeit megvédő nagyszaeben ügyészségben. Bukarestből — Kolozsvárra — a kolozs képviselői külön vonaton fognak menni, Továbbá Kolozsvárig pedig a vasut mindkét oldalán két sorfalban román férfiak, nők és gyermekek lesznek felállítva, hogy ezek folytonos éjelenése között haladjon el a vonat Kolozsvárig.

Kolozsvárra a kolozs képviselői napjára az eddigi számítás — körülírt 20000 frant fog begyűlni, a kik a tárgyalásra tartanak alatt a törvénykezési ügyelet előtt fogtak — a Liga költségén tanyáznak.

Hia a vádlottak fölmentését, a Kolozsvárra gyűjt romániasz nemcsak a vádlottaknak, hanem az esküdtséket és a bírósági tagjainak is. Hétfaluban is fennszen, ha pedig a vádlottak állítottak, csak ezekben fog „örési orváción és falklyke zene rendeztetni.

Kolozsvárra a lapok képviselői is a Liga költségén látának el.

